

BESLUT "NATURRESERVAT VAVERÖN": 2004-04-06
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT VAVERÖN"

LEKSANDS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Blad

Miljö- och
hälsoskyddsnämnden

Sammanträdesdatum
2004-04-06

27

PARAGRAF 15, Dnr 96/069

BILDANDE AV VAVERÖNS NATURRESERVAT

Reservatet består av Vaverön och en omgivande bård av vatten. Ön ligger nära Siljansnäslandet i Storsiljans södra del. Vaverön är flack och stränderna är steniga förutom på nordsidan där stranden är blockig. Drygt 100-årig tallskog med inslag av enstaka gran och lövträd dominerar på ön. Längs stränderna löper ett band med lövvegetation som gråal, viden, rönn och pors. Fältskiktet domineras av ris (lingon, blåbär, kråkbär, ljung) och mossor. Stränderna runt ön är steniga och botten runtom ön består av grus och sand. På ön finns också två samlingar av stenrösen som antagligen har sitt ursprung från järnåldern. Rösena är noterade i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister för Leksands socken med nr 761 och 762. Tvärs över och runt ön löper ett antal stigar.

Syftet med reservatsbildningen är dels att bevara karaktären i ett för friluftslivet mycket betydelsefullt område genom att koncentrera anordningar för friluftslivet till del av Vaverön som redan är bebyggd. Syftet är också att bevara och höja naturvärdet genom att lämna tallskogen för fri utveckling förutom en varsam röjning av gran.

BESLUT

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken bilda Vaveröns naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad beslutskarta (innerkanten av en kraftig streckad linje).

att för området skall gälla angivna föreskrifter enligt 7 kap §§ 5,6 och 30 miljöbalken samt § 3 (SFS 1998: 1252) förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Beslutet kan överklagas till länsstyrelsen, se bilaga.

LEKSANDS KOMMUN
Miljökontoret

BESLUT: 2004-04-06

BILDANDET AV VAVERÖNS NATURRESERVAT

BESLUT

Leksands miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att förklara det område, som avgränsas med innerkanten av en kraftig streckad linje på bifogad beslutskarta som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

BESKRIVNING AV OMRÅDET OCH SKÄLEN FÖR BESLUT

Reservatet består av Vaverön och en omgivande bård av vatten. Ön ligger nära Siljansnäslandet i Storsiljans södra del. Vaverön är flack och stränderna är steniga förutom på nordsidan där stranden är blockig. Drygt 100-årig tallskog med inslag av enstaka gran och lövträd dominerar på ön, längs stränderna löper ett band med lövvegetation som gråal, viden, rönn och pors. Fältskiktet domineras av ris (lingon, blåbär, kråkbär, ljung) och mossor. Stränderna runt ön är steniga och botten runtom ön består av grus och sand. På ön finns också två samlingar av stenrösen som antagligen har sitt ursprung från järnåldern. Rösen är noterade i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister för Leksands socken med nr 761 och 762. Tvärs över och runt ön löper ett antal stigar.

Vaverön är mycket betydelsefull för det båtburna friluftslivet i Siljan och det finns en väl skyddad gästhamn på öns sydsida. Från land tar man sig enkelt ut till ön med en av de två roddbåtarna som finns för transporter till och från ön. Det bjuds även goda möjligheter att övernatta på ön, dels finns bokningsbara stugor och dels en alltid öppen eldpallkoja.

Ön har genom sina fina naturvärden, det fantastiska läget och sin lättillgänglighet mycket stora värden för friluftslivet. För att säkerställa öns värden för framtiden bildas naturreservat. Hoten mot bevarandevärdena är överexploatering och skogsbruk.

SYFTE

Syftet med reservatsbildningen är dels att bevara karaktären i ett för friluftslivet mycket betydelsefullt område genom att koncentrera anordningar för friluftslivet till den del av Vaverön som redan är bebyggd.

Syftet är också att bevara och höja naturvärdet genom att lämna tallskogen för fri utveckling förutom en varsam röjning av gran.

FÖRESKRIFTER

Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, bedriva täkt eller anordna upplag,
3. anlägga mark- eller luftledning,
4. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
5. skada växande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar, skada mossor, vedlevande svampar och lavar, gräva upp växter,
6. göra upp eld, annat än på därför iordningställd plats,
7. framföra motordrivet fordon på land,
8. tillföra kalk, skogsgödsel eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. Utmärkning och information om reservatet
2. De åtgärder vidtas som framgår av bifogad skötselplan.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller inte tillåtet att utan kommunens tillstånd:

1. skada mark och vegetation,
2. störa djurlivet,
3. elda på annat än för ändamålet iordningställda platser,
4. framföra motordrivet fordon på land.

Med stöd av 3 § förordning (SFS 1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer kommunen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltaren för reservatet skall vara Leksands kommun, kultur- och fritidsförvaltningen.

ÄRENDETS BEREDNING

Initiativ till reservatet togs 1996 av kommunens naturvårdssekreterare Staffan Müller. Marken ägs av kommunen som tillstyrker reservatsbildning.

Detta beslut har upprättats av miljökontoret, Leksands kommun. I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från Leksands båtklubb, Leksands fågelklubb, Leksands kommun, kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och skogs- och jordbrukskommitté samt Leksands naturskyddsförening, Leksands snöskoterklubb, Siljans båtförbund, Siljansnäs jaktvårdsrets, Siljansnäs fiskevårdsområdesförening och skogsvårdsstyrelsen inhämtats.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Karta skötselområden
4. Hur man överklagar (blankett)

SKÖTSELPLAN

VAVERÖNS NATURRESERVAT

1. SYFTE MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV OBJEKTET

Syftet med reservatsbildningen är dels att bevara karaktären i ett för friluftslivet mycket betydelsefullt område genom att koncentrera anordningar för friluftslivet till den del av Vaverön som redan är bebyggd.

Syftet är också att bevara och höja naturvärdet genom att lämna tallskogen för fri utveckling förutom en varsam röjning av gran.

2. BESKRIVNING AV RESERVATET

ADMINISTRATIVA DATA

Objektnamn:	Vaveröns NR
Skyddsform:	Naturresevat
Län:	Dalarna
Kommun:	Leksand
Församling:	Siljansnäs
Areal:	Land 10 ha, vatten ca 10 ha
Fastighet:	Hjortnäs 72:1
Lägesbeskrivning:	Södra delen av Storsiljan
Karta:	Ekonomiska kartan 13499
Markägarkategori:	Kommunen

Förvaltare: Kultur- och fritidsförvaltningen,
Leksands kommun

Markslag och natur
typ (ha): Skogsmark, tallskog 10 ha, vatten 10 ha
Naturgeografisk region: Sydligt boreala kuperade områden

HISTORIK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING

Vaverön har antagligen varit betydelsefull för sjöfarare under lång tid, och fortfarande söker båtfolket skydd undan nordvästliga vindar i hamnen. Lämningar från järnåldern talar om att ön nyttjats av människor sedan lång tid tillbaka. Ön har också fungerat som betesmark för får och killingar. Senast på 1800-talet fraktade Hjortnäs- och Sunnanängsbönder över djuren i kyrkbåtar så de fick ströva fritt och beta på ön.

Idag nyttjas ön för friluftsliv i olika former. De byggnader som finns på ön är till för allmänheten och några är bokningsbara via kommunens kultur- och fritidsförvaltning, en alltid öppen eldpallkoja är inte bokningsbar.

BESKRIVNING AV BEVARANDEVÄRDEN

Tallskogen som dominerar på Vaverön ger ett intryck av orörd natur och detta skapar öns karaktär. De flesta tallarna är drygt 100 år och blir bara mer värdefulla ju äldre de blir. Ön är en av Siljans mest besökta platser och har ett mycket stort värde för friluftslivet.

3. SKÖTSELOMRÅDEN, MÅL OCH ÅTGÄRDER

Reservatet delas in i tre skötselområden. Område A som omfattar ytorna kring bryggor och byggnader på Vaverön, område B består av två fornminnen, stenrösen, på Vaverön som är skyddade genom kulturminneslagens 2 kapitel om fornlämningar. Område C består av resterande yta på Vaverön och vattenområdet utanför.

SKÖTSELOMRÅDE A

Målet för område A är att friluftslivets behov skall tillfredställas på ett skonsamt sätt. Om nya byggnader, bryggor eller andra anordningar för friluftslivet ska byggas eller anordnas, renoveras eller flyttas ska samråd med tillsynsmyndigheten ske. Träd som står farligt eller olämpligt får avverkas. En bastu är planerad att byggas under 2004 intill badplatsen inom området. Vattenområdet runt bryggorna får skötas så att det är funktionellt för båtarna. Åtgärder i vatten kan vara tillståndskrävande och kontakt med länsstyrelsen ska tas inför eventuella åtgärder i vattenområdet.

SKÖTSELOMRÅDE B

Målet för område B är att rösen ska bevaras och synas genom att själva rösen och ytan närmast intill hålls fri från träd och

buskar. Inför varje åtgärd ska samråd med tillsynsmyndigheten ske.

SKÖTSELOMRÅDE C

Målet är att landområde C skall utvecklas till en tallskog med naturskogskvaliteter. Gamla och döda, stående och liggande träd skall lämnas orörda förutom att stigen som går runt ön hålls öppen. Ungefär vart 10:e år röjs den största delen av granarna som blivit över 3 meter höga bort. Inför varje åtgärd ska samråd med tillsynsmyndigheten ske.

Stigen som leder runt ön hålls öppen, om ett träd faller över stigen får stammen kapas.

Målet för strand- och vattenområdet utanför ön är att det skall vara så naturligt som möjligt genom att det lämnas orört.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Målet för friluftsliv och turism är att behålla den naturliga karaktären i ett mycket välbesökt område genom att särskilda anordningar för friluftslivet koncentreras inom skötselområde A.

De byggnader och bryggor som förekommer inom området ska hållas i ett bra skick. I detta område som är den naturliga entrén till reservatet sätts en informationstavla upp. En befintlig stig runt Vaverön hålls öppen.

8. DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Skötselåtgärder förutom renhållning och allmän översyn dokumenteras.

Uppföljning av skötselmålen sker genom att förvaltaren genomför en årlig översyn av området.

4. KOSTNADER OCH FINANSIERING

Kostnader:

1. Renhållning, tömma sopor och allmän översyn med jämna mellanrum
2. Rökning av gran ca vart 10 år
3. Skötsel av byggnader och bryggor, reparationer
4. Underhåll av stigen
5. Rökning vid rösen
6. Uppmärkning av reservatet
7. Informationstavla.

Finansiering:

Kostnaderna under punkt 1-5 finansieras inom förvaltaren

Leksands kultur- och fritidsnämnds ordinarie verksamhet.

Kostnader under punkterna 6-7 finansieras av tillsynsmyndigheten miljö- och hälsoskyddsämnden.